

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΤΡΙΤΟΥ

ΕΚΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ
ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ
ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ
ΑΙΤΩΛΟΥ

ΙΕΡΑ ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην ιστορία τῆς Ἐκκλησίας τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἀναδεικνύει κάποιες πνευματικὲς προσωπικότητες, οἱ ὁποῖες ὄχι μόνο χαρακτηρίζουν τὴν ἐποχὴ τους, ἀλλὰ καὶ ὑψώνονται ὡς φωτεινοὶ φάροι, πρὸς τοὺς ὁποίους μποροῦμε καὶ ἐμεῖς οἱ «εἰς τοὺς ἐσχάτους καιροὺς καταντήσαντες» νὰ ἀτενίζουμε καὶ νὰ διαπερνοῦμε «ἀβρόχοις ποσὶ» τὴν θάλασσα τῶν πειρασμῶν τοῦ βίου μας, ὥστε νὰ φθάσουμε στὸν λιμένα τῆς σωτηρίας. Ὡς τέτοιος φάρος ὑψώνεται μπροστὰ μας ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς ὁ Ἁγιορείτης, ὁ πρόδρομος τῶν Κολλυβάδων Πατέρων.

Ἡ παρουσία καὶ δράση τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα στὸ Ἅγιον Ὄρος, στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο καὶ εὐρύτερα, προκάλεσε μία δυναμικὴ ἐπιστροφή στὶς ρίζες τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως. Συγκαταλέγεται ἀνάμεσα σὲ αὐτοὺς ποὺ δημιούργησαν τὴν ἡσυχαστικὴ ἀναγέννηση τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐξέφραζε τὴν ὑπερχιλιετὴ ζωὴ καὶ πορεία τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ δικαίωσε τὴν ὑπαρξὴ του ὡς φορέα τῆς ἀκραιφνοῦς Πατερικῆς παραδόσεως. Ἀκολούθησε τὴν γραμμὴ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας,

μάλιστα δὲ τὴν παράδοση τῶν ἡσυχαστῶν καὶ νηπτικῶν Πατέρων τοῦ 14ου αἰώνα. Δὲν ἄφησε νὰ ἀλλοιωθεῖ ὁ ὀρθόδοξος μοναχισμός, ὅπως εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται αὐτὸ στὴν Ρωσία ἐπὶ τοῦ ἐραστοῦ τῆς Δύσεως τσάρου Πέτρου τοῦ Μεγάλου καὶ προωθήθηκε μὲ τὴν ἀντιμοναστικὴ πολιτικὴ τῆς αὐτοκρατείας Αἰκατερίνης τῆς Β΄.

Ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ εἶχε ἀποφασιστικὴ ἐπίδραση στὴν τόνωση τῆς παιδείας τοῦ ὑπόδουλου Γένους καὶ στὴν διατήρηση τῆς αὐτοσυνειδησίας του, ὄχι μόνον ἀπέναντι τῶν Ὀθωμανῶν κατακτητῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῶν δυτικῶν ἱεραποστόλων (μισσιοναρίων). Αὐτοὶ ὄργωναν τὶς ὀρθόδοξες χῶρες, ἀσκώντας προσηλυτισμὸ μὲ ἀθέμιτα μέσα, προπάντος ὅμως ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἀμάθεια, τὴν δουλεία καὶ τὴν φτώχεια τῶν Ὀρθοδόξων πιστῶν. Συγκεκριμένα ἔλεγε ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε γιὰ τὸ δικό μας καλὸ νὰ σκλαβωθοῦμε στοὺς Τούρκους καὶ ὄχι στοὺς Φράγκους, γιατί αὐτοὶ θὰ ἐβλαπταν τὴν πίστη μας, ἐνῶ ὁ Τοῦρκος «ἄσπρα ἅμα τοῦ δώσης, κάμνεις ὅ,τι θέλεις».

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς δὲν ἀπέδιδε μεγάλη βαρύτητα στὸν τύπο, στὴν ἐξωτερικὰ ἠθικὴ ζωὴ, ἀλλὰ τόνιζε τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας. Ἀπὸ τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας του ἐκπήγαζε καὶ τὸ χάρισμα τῆς θεολογίας, τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν προφητειῶν του. Βιώνοντας τὴν θεία Χάρη μποροῦσε νὰ ὀμι-

λεῖ γιὰ δυναμικὴ ἐπιστροφή στὶς παραδόσεις καὶ τοὺς Πατέρες. Ἦταν ἄνθρωπος ποὺ ἐφάρμοσε ἐπακριβῶς τὸ ἀγιογραφικόν, «ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν» (Πράξ. 1,1). Ὁ λόγος του ἦταν ἐμπειρικός, γιὰτὶ ἐξέφραζε τὸ βίωμά του. Γι' αὐτὸ ἐνέπνεε καὶ ἀναγεννοῦσε πνευματικὰ τοὺς ἀκροατὲς του. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς δὲν ἦταν ἀπλᾶ ἓνας ἱεραπόστολος, ἦταν ἰσαπόστολος, νηπτικὸς Πατέρας, διδάσκαλος καὶ προφήτης τοῦ Γένους.

Φέτος, ποὺ ἐορτάζουμε τὰ 300 χρόνια ἀπὸ τὴν γέννησή του ἡ Ἱερὰ Μονὴ Βατοπαιδίου σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης διοργανώνει στὶς 9 καὶ 10 Δεκεμβρίου 2014 τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός - Ὁ Ἀγιορείτης φωτιστὴς τοῦ Γένους». Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἡ Μονὴ μας ἀνέλαβε καὶ τὴν ἔκδοση τοῦ παρόντος βιβλίου τοῦ ἀγαπητοῦ μας καθηγητοῦ κ. Μιχαὴλ Τρίτου μὲ τίτλο «Ἐκπληρωμένες προφητείες Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ». Ὁ κ. καθηγητὴς δὲν ὑπολόγισε χρόνο καὶ κόπο, ἀλλὰ ἐρεύνησε, μελέτησε, σύγκρινε, ἐρμήνευσε καὶ ἐξήγαγε πολὺ ἀξιόλογα συμπεράσματα ἀπὸ τὶς προφητείες τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ. Αὐτὸ θὰ ἀναδειχθεῖ νομίζουμε πολὺ ἐπωφελὲς γιὰ τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας.

Εὐχόμεθα ἡ ἀνάγνωση τῶν ἐκπληρωμένων προφητειῶν τοῦ Ἀγιορείτου ἁγίου «νὰ ἀναζωπυρώσει τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ» (βλ. Β' Τιμ. 1,6)

στις καρδιές ὄλων τῶν ἀναγνωστῶν, καὶ μὲ τις πρεσβεῖες τοῦ ὁ πανάγαθος Τριαδικὸς Θεὸς μας νὰ κατευθύνει τις καρδιές ὄλων μας στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Χριστοῦ (βλ. Β΄ Θεσ. 3,5).

Ἐν Βατοπαιδίῳ 16ῃ Σεπτεμβρίου 2014

Μνήμη τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς
Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου

Ἰ. Ἰωάννου Ἰβραήμ

Ὁ Ἅγιος σὲ φορητὴ εἰκόνα τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας του (Φιλοθέου).

Τοιχογραφία τοῦ ἁγίου Κοσμά, ἡ ὁποία πρόσφατα ἀποκαλύφθηκε στὸν τάφο του στὸ Κολικόντασι, κατὰ τὴ διάρκεια ἀνασκαφῶν.

*Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ ἁγίου Κοσμά στο Κολικόντασι
τῆς Βορείου Ἠπείρου.*

*Ἀπὸ τὴ λιτάνευση τῆς εἰκόνας καὶ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου
Κοσμά γύρω ἀπὸ τὸ καθολικὸ τῆς Μονῆς στο Κολικόντασι.*

Α'. Προφητείες* πού ἀναφέρονται στήν ἀπελευθέρωση τοῦ Δούλου Γένους.

1. «Τὸ ποθούμενο θὰ γίνῃ στήν τρίτη γενεά. Θὰ τὸ ἰδοῦν τὰ ἐγγόνια σας». (Ἡ προφητεία αὐτὴ εἰπώθηκε στή μαρτυρικὴ Χειμάρρα τῆς Βορείου Ἡπείρου. Ἄν κάθε γενιά προσδιορίζεται σὲ 25 χρόνια, τότε οἱ χρόνοι τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Δούλου Γένους εἶναι ἡ τρίτη γενιά ἀπὸ τὰ χρόνια πού προφήτεψε ὁ ἅγιος).

2. «Τὰ βάσανα εἶναι ἀκόμη πολλά. Θυμηθεῖτε τὰ λόγια μου· προσεύχεσθε, ἐνεργεῖτε καὶ ὑπομένετε στερεά. Ἔως ὅτου νὰ κλείσῃ αὐτὴ ἡ πληγὴ τοῦ πλατάνου, τὸ χωριὸ σας θὰ νὰναι σκλαβωμένο καὶ δυστυχημένο». (Εἰπώθηκε καὶ αὐτὴ στὰ Τσαραπλανᾶ (Βασιλικό). Ἡ πληγὴ τοῦ πλατάνου ἔκλεισε τὸ 1912, ὅταν ἀπελευθερώθηκε ἡ Ἡπειρος).

3. «Τὸ ποθούμενον θὰ ἔρθῃ ὅταν θάρθοῦν δυὸ πασχαλιές μαζί». (Ἡ ἐντυπωσιακὴ αὐτὴ προφητεία λέχθηκε στὰ Τσαραπλανᾶ (Βασιλικό) Πωγωνίου. Ἐκπληρώθηκε τὸ 1912, ὅταν ἀπελευθερώθηκε ἡ Ἡπειρος ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ. Τῆ χρονιά αὐτὴ οἱ γιορτὲς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τοῦ Πάσχα συνέπεσαν τὴν ἴδια μέρα), πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ χρόνος ἀκολουθεῖ τὸ ἐκκλησιαστικὸ “πασχάλιο” ἡμερο-

λόγιο, από 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 31 Αυγούστου του έπομένου έτους.

4. «Θάρθουν οί κόκκινοι σκοϋφοι κ' ύστερα οί Άγγλοι επί 54 χρόνια, και κατόπιν θά γίνη Ρωμαίϊκο». (Είπώθηκε στην Κεφαλλονιά και άφοροϋσε την άπελευθέρωση τής Έπτανήσου. Πρόκειται για μιá καταπληκτική προφητεία που έκπληρώθηκε στο άκέραιο. Μετά τους Ένετους ήλθαν στα Έπτάνησα οί Γάλλοι (όνομάζονται κόκκινοι σκοϋφοι από τó χρῶμα τών καλυμμάτων τής κεφαλής κατά τούς ναπολεοντείους χρόνους) και στή συνέχεια οί Άγγλοι, τών όποίων ή παραμονή διήρκεσε 54 χρόνια, όσα προφήτευσε

* Οί προφητείες, που δημοσιεύονται και σχολιάζονται στην παρούσα έργασία, έχουν ληφθει από άνέκδοτο χειρόγραφο, που μελετήσαμε στο άρχείο τής άείμνηστης Άγγελικής Χατζημιχάλη, από τή συλλογή του θεολόγου-φιλόλογου κ. Νικολάου Σωτηροπούλου, που έχει δημοσιευθει στο βιβλίο του Μητροπολίτου Φλωρίνης Αυγουστίνου Ν. Καντιώτου, *Κοσμάς ό Αίτωλός*, Άθήνα 1991, σσ. 336-352, από τή συλλογή του Γ.Κ. Καλυβοπούλου, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Βόρειος Ήπειρος», τεϋχη 14-18, και από τή συλλογή του άρχιμ. Χαρ. Βασιλοπούλου, που δημοσιεύτηκε στο βιβλίο του ό άγιος Κοσμάς ό Αίτωλός, Άθήνα 1991, σσ. 95-108.

Σύγχρονη τοιχογραφική παράσταση του ἁγίου Κοσμά.

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὡς ἀγιοεῖτης μοναχός.

ὁ ἅγιος. Τὸ 1864 τὰ Ἐπτάνησα παραδόθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς στὴν Ἑλλάδα).

5. «*Αὐτὸ μὰ μέρα θὰ γίνη Ρωμαῖικο καὶ καλότυχος ὅποιος ζήσῃ σὲ κεῖνο τὸ βασίλειο*». (Πρόκειται γιὰ τὴν κατ' ἐξοχὴν προφητεία πού τὴν ἐπαναλάμβανε ὁ ἅγιος σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῆς τουρκοκρατούμενης Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα μετέπειτα ἀπελευθερώθηκαν).

6. «*Ὅταν θὰ πέσῃ ὁ κλῶνος (πού εἶναι στημένος ὁ Σταυρός), θὰ γίνη μεγάλο κακόν, πού θὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου θὰ δεῖξῃ ὁ κλῶνος· καὶ ὅταν θὰ πέσῃ τὸ δένδρον, θὰ γίνη ἓνα μεγαλύτερον κακόν*».

(Τὸ εἶπε στὸ χωριὸ Τσιράκι (ἅγιος Κοσμᾶς) Γρεβενῶν. Σύμφωνα μὲ τὴ στοματικὴ παράδοση, πού εἶναι διάχυτη στὸ χωριὸ, τὸ 1940 ἔπεσε ὁ κλῶνος μὲ τὸ Σταυρὸ πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀλβανίας, ἀπὸ ὅπου ἐπιτέθηκαν οἱ Ἴταλοί. Ὁλόκληρο τὸ δένδρο ἔπεσε τὸ 1947, ὅταν ἡ περιοχὴ καταστράφηκε ἐντελῶς κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Ὁ Σταυρὸς αὐτὸς φυλάσσεται σήμερα στὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ χωριοῦ).

7 «*Τὰ ὄρια τοῦ Ρωμαῖικου (Ἑλληνικοῦ Βασιλείου), θᾶνε ὁ ποταμὸς Ἀῶος*». (Λέχθηκε τὸ 1777 στὸ χωριὸ

Βωβοῦσα τῆς Ἠπείρου. Πράγματι ὁ ποταμὸς Ἄϊος ἀποτελεῖ σήμερα ὄριο μεταξύ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας).

8. «Τὸ κακὸν θά ἔλθῃ μέχρι τὸν Σταυρὸν καὶ δὲν θά μπορέσῃ νὰ πάῃ κάτω. Μὴ φοβηθῆτε. Μὴ φύγετε ἀπὸ τὰ σπίτια σας». (Λέχθηκε στὸ χωριὸ Πολυνέρι Γρεβενῶν. Ἐκπληρώθηκε τὸ 1940, ὅταν τὰ τμήματα τῶν ἀλпинιστῶν Ἰταλῶν ἔφθασαν μέχρι τὴν τοποθεσία «Σταυρός», ὅπου τοὺς πρόφθασε μιὰ ἴλη ἰππικοῦ, προερχόμενη ἀπὸ τὴ Λάρισα, ἡ ὁποία τοὺς κατέκοψε πρὶν προχωρήσουν».

Τὸ μαρτύριο («κοίμησις») τοῦ ἁγίου Κοσμά. (Λαϊκὴ παράσταση ἀπὸ τὸν ἱερό Ναὸ Μεγάλης Παναγίας Σαμαρίνας Γρεβενῶν).

Β'. Προφητείες που αναφέρονται στο μέλλον προσώπων και πόλεων.

1. «Τὸ παιδί αὐτὸ θὰ προκόψῃ, θὰ κυβερνήσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ δοξασθῇ». (Ἡ προφητεία αὐτὴ λέχθηκε στὸ βλαχόφωνο χωριὸ Συρράκο τῆς Ἡπείρου. Ἀναφέρεται στὸν Ἰωάννη Κωλέττη (1774-1847), πού ὑπῆρξε μεγάλος πολιτικὸς στὰ χρόνια τῆς Ἐπανάστασεως καὶ στὰ πρῶτα χρόνια μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση. Δημιούργησε δικό του κόμμα, τὸ γαλλικὸ, καὶ ἔγινε πρωθυπουργὸς τὸν Αὐγούστο τοῦ 1844. Ἀποκατέστησε τὴν ἐσωτερικὴ τάξη καὶ ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὴν οἰκονομικὴ καὶ διοικητικὴ ἀνόρθωση τῆς χώρας.

Στὶς ἐκλογὲς τοῦ 1847 πλειοψήφησε, διατήρησε τὴν πρωθυπουργία, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο πέθανε ἀπὸ νεφρίτιδα).

2. «Θὰ γίνῃς μεγάλος ἄνθρωπος, θὰ κυριεύσῃς ὅλην τὴν Ἀρβανιτιά, θὰ ὑποτάξῃς τὴν Πρέβεζα, τὴν Πάργα, τὸ Σούλι, τὸ Δέλβινο, τὸ Γαρδίκι καὶ αὐτὸ τὸ τάχι τοῦ Κούρτ Πασᾶ. Θὰ ἀφήσῃς μεγάλο ὄνομα στὴν οἰκουμένη. Καὶ στὴν Πόλι θὰ πᾶς, μὲ κόκκινα γένεια. Αὐτὴ εἶναι ἡ θέληση τῆς θείας πρόνοιαι. Ἐνθυμοῦ ὅμως εἰς ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐξουσίας σου νὰ ἀγαπᾶς καὶ νὰ ὑπερασπίζεσαι τοὺς χριστιανούς, ἂν θέλῃς νὰ μείνῃ ἡ ἐξουσία εἰς τοὺς διαδόχους σου!».

... ΕΡΩΤΗ ΤΕΩΡΤΙΟΥ, ΒΕΡΑΤΙΝΟΥ, 1902 ...

Ὁ Ἄλῃ πασᾶς ἐνεθυμήθη τὸν λόγον ἐκεῖνον τοῦ Ἁγίου Κοσμά, ὅθεν ἐμβαίνοντας εἰς τὸ Νιπεράτι, καὶ κραζώντας τὸν δεσπότην τὸν Βελεγεῖδω, τὸν ἐπράσταίξε γὰρ καὶ μὴ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ Ἁγίου, ἀλλὰ τὴν δεσπομίαν τοῦ Ἁγίου Καραχλαβῶν ὁ ἴδιος Ἄλῃ πασᾶς καὶ ἀσκαρδαμικῆτι βεωῶν εἶπε Ὁ ἁγία κεφαλή, ὅσα ἴμοι εἶπε, εἰς τὸ Τελελεγι, ὅλα μοι τὰ ἔδωκεν ὁ Θεός, ἀλλήως, εἰσὶν ἄγρος καὶ πᾶρα Θεοῦ ἀπεσταλμένος γος, λυτούμεναι δὲ, ὅτι διστιδεν ἐνεθυμήθη, ὅτι ἐρωτήσω τὸν Θεόν, ὅτι ἔλαβον.

Ὁ Ἄλῃ Πασᾶς ὑποδέχεται στὸ Σεράϊ στὰ Ἰωάννινα τὴν κάρα τοῦ ἁγίου Κοσμά. (Πίνακας ἀπὸ τὴν Ἱερά Μονὴ Παντοκράτορος Ἁγίου Ὁρους).